

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Дипломна робота магістра
з теми: **«ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ
ВІРШОВАНО-ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ»**

Виконала: здобувачка 2 курсу,
PO1-M19 групи
спеціальності 013 Початкова освіта
Саморідна Яна Анатоліївна
Керівник: Олинець Т. В.,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії
та методик початкової освіти

Рецензент: Галаманжук Л. Л.,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії та
методик дошкільної освіти

Кам'янець-Подільський – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВІРШОВАНО-ПІСЕННИХ МАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	8
1.1. Сутність формування іншомовної лексичної компетентності.....	8
1.2. Віршовано-пісенні матеріали як засіб підвищення ефективності навчання іноземної мови	15
1.3. Використання віршовано-пісенної творчості у навчанні англійської мови молодших школярів	21
РОЗДІЛ II. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ АНГЛОМОВНОГО ВІРШОВАНО-ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ	35
2.1. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови	35
2.2. Перевірка ефективності формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів засобами віршовано-пісенного матеріалу	44
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
ДОДАТКИ	69

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах гуманізації педагогічного процесу пошук ефективних засобів і прийомів навчання привертає пильну увагу багатьох учених, методистів і вчителів. Одним із таких ефективних прийомів навчання є, безперечно, використання віршованих і пісенних матеріалів на уроках іноземної мови. Практично всі педагоги й методисти, які працюють із дітьми на різних етапах навчання, відводять велике місце поетичним текстам і пісням у засвоєнні іноземної мови. Деякі навчальні посібники цілком базуються на використанні поетичних текстів: або автентичних, або спеціально складених. Важливість цієї роботи важко переоцінити. На користь використання віршованих творів говорять такі аргументи: 1) вірші, пісні – це той текстовий матеріал, що подобається дітям, а отже, робота з ним є позитивно забарвленою для учнів, емоційно привабливою, що значною мірою сприяє засвоєнню програмового матеріалу; 2) автентичний літературний або фольклорний матеріал сприяє збагаченню інтеркультурної компетенції особистості; 3) поетичні тексти й пісні є прекрасним матеріалом для відпрацьовування ритму, інтонації іноземної мови, удосконалювання вимови. Крім того, при роботі з віршами і піснями ми вирішуємо проблему багаторазового повторення висловлень за однією моделлю, і воно не сприймається як штучне. На думку В. Леві, музика є одним із найбільш ефективних засобів впливу на почуття й емоції школярів, найсильніший психологічний стимул, що проникає у приховані глибини свідомості. Відомий педагог Я. Каменський уважав, що той, хто не знає музики, уподібнюється неписьменному.

Значний вклад у теоретичний та практичний розвиток проблеми використання віршовано-пісенного матеріалу на заняттях з англійської мови внесли у своїх роботах як зарубіжні, так і вітчизняні вчені (Бабенко Т., Баженова Н., Веренінова Ж., Воронка З., Духнович Г., Карпенко О., Коломінова О., Нікітенко З., Рабіщук О., Синкевич Г., Смелянська В., Ткаченко Н., Халецька Л. та інші).

Актуальність питання зумовила вибір теми дипломної роботи: **«Формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкової школи засобами віршовано-пісенного матеріалу».**

Об'єктом дослідження є процес формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів у курсі іноземної мови (англійської) на початковому етапі.

Предметом дослідження є методичне забезпечення формування лексичної компетентності учнів 2 класу на уроках іноземної (англійської) мови засобами віршовано-пісенного матеріалу.

Мета дослідження полягає у створенні обґрунтованої методики використання віршовано-пісенного матеріалу для інтенсифікації оволодіння лексичним матеріалом на уроках англійської мови учнями 2 класу, та її експериментальній перевірці.

Гіпотеза дослідження: сформованість лексичних навичок учнів 2 класу на уроках іноземної (англійської) мови покращиться в результаті цілеспрямованої роботи за умов:

а) педагогічно організованого і відповідно мотивованого засвоєння та розуміння учнями віршовано-пісенного матеріалу;

б) цілеспрямованого застосування спеціально розробленої системи роботи з віршовано-пісенним матеріалом для розвитку лексичної компетенції.

Мета й гіпотеза потребували розв'язання таких **завдань дослідження:**

1. з'ясувати ступінь розробки досліджуваної проблеми в лінгво-методичній та психолого-педагогічній літературі;

2. проаналізувати стан формування лексичної компетентності учнів початкової школи в практиці шкільного навчання;

3. дослідити вплив віршовано-пісенного матеріалу на формування іншомовної лексичної компетентності учнів 2 класу;

4. розробити систему роботи з пісенно-віршованим матеріалом для формування та розвитку лексичної компетенції учнів 2-го класу.

Організація дослідження. Експериментальне дослідження проводилося на базі Жердянської ЗОШ I-III ступенів Чемеровецького району Хмельницької області. У ньому брали участь учні 2 (5 учнів, основна група) та 2 (8 учнів, контрольна група) класів.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи дослідження: теоретичні (аналіз та узагальнення літературних джерел та вивчення спеціальної літератури); емпіричні (спостереження за навчально-виховним процесом, бесіди з учителями й учнями, анкетування учнів, вивчення результатів рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності, педагогічне тестування, педагогічний експеримент); статистичні (метод математичної статистики).

Наукова новизна визначається теоретичною обґрунтованістю, дидактичною доцільністю та експериментальною доведеністю можливості використання віршовано-пісенного матеріалу у формуванні іншомовної лексичної компетентності молодших школярів. Зокрема, виявлено особливості навчання іншомовного спілкування на уроках іноземної (англійської) мови із застосуванням віршовано-пісенного матеріалу; уточнено та конкретизовано умови підвищення ефективності сприйняття лексики англійської мови за допомогою англомовних пісень та віршів; визначено особливості роботи з віршовано-пісенними творами на уроці англійської мови; розроблено методичку розвитку лексичних навичок молодших школярів засобами віршовано-пісенного матеріалу на уроках іноземної (англійської) мови.

Практичне значення полягає у виявленні ефективних методів і прийомів із використанням віршовано-пісенного матеріалу, який сприяє формуванню іншомовної лексичної компетентності молодших школярів, у розробці конкретних рекомендацій для вчителів початкових класів. Одержані результати можуть бути використані в практиці викладання іноземної (англійської) мови в школі, при створенні нових навчально-методичних комплексів з іноземної (англійської) мови для початкових класів.

Апробація роботи. Основні положення і результати представлено на: регіональній науково-практичній конференції «Сучасне освітнє середовище закладу дошкільної освіти як чинник особистісного розвитку дитини» (19 грудня 2019 р, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Наступність у формуванні іншомовної лексичної компетентності дошкільників і молодших школярів засобами віршовано-пісенного матеріалу»; III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Роль і місце мистецької педагогіки у формуванні сучасної особистості» (15-16 лютого 2020, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Віршовано-пісенні матеріали як засіб підвищення мотивації вивчення іноземної мови молодшими школярами»; IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Українська та іноземні мови в початкових класах: актуальні проблеми й інноваційні технології навчання» (18-19 березня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Використання пісенно-віршованих матеріалів для підвищення ефективності сприйняття лексики й граматики англійської мови молодшими школярами»; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи» (9 квітня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів засобами віршовано-пісенного матеріалу»; Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації в освітньому процесі: методологія, тенденції, технології» (22 травня 2020 року, м. Ізмаїл) із доповіддю «Технологія використання jazz-chants на уроках іноземної мови як засіб підвищення соціокультурної компетенції молодших школярів»; науковій звітній конференції за підсумками науково-дослідної роботи студентів та магістрантів педагогічного факультету (23-24 вересня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Використання пісенного матеріалу на уроках англійської мови для розвитку іншомовної компетентності молодших школярів»; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Технології виховання і розвитку дітей в умовах сучасного закладу дошкільної освіти» (29 вересня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський)

із доповіддю «Формування іншомовної лексичної компетентності дошкільнят та молодших школярів засобами віршовано-пісенного матеріалу» та обговорено на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти (2019-2020 н. р.) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 позицій) та додатків. Загальний обсяг роботи – 72 с.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено нове розв'язання актуальної проблеми формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкової школи засобами віршовано-пісенного матеріалу, що виявляється в обґрунтуванні умов педагогічно організованого і відповідно мотивованого засвоєння та розуміння учнями віршовано-пісенного матеріалу та цілеспрямованого застосування спеціально розробленої системи роботи з віршовано-пісенним матеріалом для розвитку лексичної компетенції.

Результати проведеного дослідження підтвердили ефективність вирішення поставлених завдань і дали підстави для формулювання таких висновків.

З'ясовано, що лексична компетенція є невід'ємною складовою іншомовної комунікативної компетентності. Отже, процес вивчення іноземної мови учнями загальноосвітніх закладів має бути спрямований, зокрема, на систематичне накопичення і розширення словникового запасу.

Визначено, що іншомовна лексична компетентність включає три головних компоненти: лексичні навички, знання і загальну мовну усвідомленість або здатність їх використання в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Формування іншомовної лексичної компетенції відбувається у три етапи: етап ознайомлення (презентації мовного матеріалу); етап тренування (закріплення мовного матеріалу); етап практики в спілкуванні (розвиток навичок та вмінь використовувати лексику в різних видах мовленнєвої діяльності).

У ході формування англomовної лексичної компетенції вчителю слід не лише детально проаналізувати стратегії вивчення ЛО, але й сформулювати власні комплексні ефективні методи для їх реалізації, що базуються як на необхідності розвитку чотирьох мовленнєвих навичок (говоріння, читання, письмо, аудіювання), так і на важливості врахування цільової аудиторії, різних типів особистостей, фізіологічних та психологічних особливостей учнів.

Обгрунтовано, що використання віршованих і пісенних матеріалів на уроках іноземної мови є ефективним засобом навчання. Практично всі педагоги і методисти, що працюють з дітьми на різних етапах навчання, відводять велике місце поетичним текстам і пісням при навчанні іноземної мови, адже римовані тексти на уроках англійської мови поживляють викладання, викликають позитивні емоції, слугують кращому засвоєнню лексикограматичного матеріалу, тому діти із задоволенням виконують завдання, в основі яких покладено римовані твори, такі як пісні, римівки, вірші.

Вченими доведено, що при використанні віршовано-пісенного матеріалу на уроці відбувається вирішення комплексу важливих методичних завдань: презентація нового звуку й фонетичного явища; самостійний висновок правил на основі отриманої інформації; новий лексичний матеріал запам'ятовується швидше; переклад і тлумачення граматичних явищ у вірші забезпечує закріплення й узагальнення вивченого на попередньому етапі матеріалу.

Віршовано-пісенний матеріал може виконувати різні функції: використовуються як фонетична зарядка на початку уроку; для міцного закріплення лексичного й граматичного матеріалу; як вид релаксації в середині або наприкінці уроку.

Проблема використання пісень на початковому етапі навчання може бути розв'язана шляхом спеціального відбору пісенного матеріалу, що відповідає віковим особливостям учнів, котрий би доповнювався змістом навчальних посібників. Пісенний матеріал має відповідати наступним критеріям відбору: актуальність; мовна цінність; лінгвокраїнознавча цінність; урахування інтересів учнів певної вікової групи; інформативність тексту.

Добір віршовано-пісенного матеріалу залежить від рівня мовленнєвої компетенції, віку та інших особливостей учнів. Окрім того, вони повинні відповідати певним вимогам: бути автентичними, доступними в інформаційному та мовному плані; яка мета використання цієї пісні (чи відповідає плану уроку); можливості навчального плану (чи є вільний час на уроці).

Експериментальне дослідження проводилося на базі Жердянської ЗОШ I-III ступенів Чемеровецького району Хмельницької області. У ньому брали участь учні 2 (5 учнів, основна група) та 2 (8 учнів, контрольна група) класів. Дослідження проводилося поетапно.

На I етапі вивчено стан проблеми використання засобів віршовано-пісенного матеріалу у педагогічній теорії і практиці. Визначено суть поняття «віршовано-пісенний матеріал», його функції у навчальному процесі, дидактична цінність, розглянуто етапи уроку із використанням віршовано-пісенного матеріалу та методику роботи з ним; створено систему віршовано-пісенного матеріалу, яка покликана удосконалити процес формування лексичних навичок та мотивувати молодших школярів до вивчення іноземної мови; апробовано окремі її елементи, внесено корективи.

На II етапі проведено формувальний експеримент відповідно до розроблених технологій удосконалення лексичних навичок учнів 2 класу. Формувальний експеримент передбачав проведення уроків у контрольному класі за традиційною методикою, а в експериментальному – за експериментальною, зрізових робіт в обох класах. Перевірено ефективність методики формування лексичних навичок; визначено ефективність розробленої системи роботи з формування лексичних навичок учнів 2 класу на уроках іноземної (англійської) мови.

У процесі формувального експерименту учням експериментального класу було проведено ряд уроків, де було запропоновано віршовано-пісенний матеріал, спрямований на формування лексичних навичок. Залежно від виду діяльності та пізнавальної активності учнів це були вірші, римівки, пісні за посібником «Fun with Rhymes», який передбачається для розвитку навичок усного мовлення на початковому етапі вивчення іноземної мови. Книга пропонує вірші, римівки, лічилки, пісні та сюжетні тематичні ілюстрації. Матеріал підібрано згідно з вимогами Програми з англійської мови для учнів 2 класу загальноосвітніх шкіл і може використовуватися як додаток до чинних підручників.

Опрацювавши віршовано-пісенні тексти на теми «About My Family, My Friends, and Me», «School Life», «Toys», «The World Around Me», «Appearance», «Games», «Holidays», переконалися у доцільності використання такого матеріалу як основи розвитку навичок мовлення у процесі навчання англійської мови дітей молодшого шкільного віку.

Оцінюючи результати експериментального дослідження, з'ясовано, які зміни відбувалися в лексичних навичках учнів 2-го класу у процесі організації систематичного застосування віршовано-пісенного матеріалу на уроках іноземної (англійської) мови. Використовуючи різні методи дослідження (анкетування, спостереження, бесіди), які застосовувалися на підсумковому етапі експерименту, отримано результати, які підтвердили істинність нашого припущення. Наприкінці дослідження учням обох класів запропоновано завдання для опитування, побудовані за вимогами навчальної програми до лексичних умінь і навичок другокласників.

Із 5 учнів експериментального класу 67% учнів продемонстрували вищий рівень сформованості лексичних навичок. У контрольному класі він нижчий – 56% учнів. Проте загалом упродовж навчального року в обох класах показники сформованості лексичних навичок учнів зросли порівняно з початковим рівнем, який становив 35% у контрольному і 37% в експериментальному класі.

Отже, реалізована методика формування лексичних навичок учнів 2-го класу на уроках іноземної (англійської) мови засобами англійськомовних віршів, пісень та римівок передбачала системний розвивальний вплив на різні складові цього багатогранного процесу. Аналіз даних, отриманих у результаті дослідження, свідчить про ефективність використання віршовано-пісенного матеріалу для підвищення рівня сформованості лексичних навичок молодших школярів. У процесі проведення експерименту стало очевидним, що уроки іноземної (англійської) мови доцільно проводити із застосуванням віршів, пісень та римівок, спрямованих на формування лексичних навичок, що відіграє значну роль для розвитку комунікативної компетенції учнів загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк Н. Навчити сприймати красу: Естетична парадигма у навчанні англomовного спілкування // Іноземні мови в навчальних закладах. 2003. №1. С. 178-181.
2. Бабенко Т. В. Методика навчання англійської мови в початковій школі: Навчальний посібник. 2-е видання. К. : Арістей, 2006. 220 с.
3. Барташнікова І. А. Барташніков О. О. Розвиток уваги та навичок навчальної діяльності у дітей 5-6 років. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2006. 40 с.
4. Белоножко Н. Использование музыкальных выразительных средств в процессе обучения английскому языку // Іноземні мови. 2001. №4. С. 14-17.
5. Бурлаков М. П. Деякі питання формування іншомовної лексичної навички говоріння // Іноземні мови. 2007. №2. С. 54-56.
6. Бурлаков М. П. Связь методики обучения лексике иностранного языка с лингвистикой и психологией // Іноземні мови. 2004. №3. С. 3-5.
7. Бухбиндер В. А., Штраусс В. Основы методики преподавания иностранных языков. К. : Вища школа, 2006. 335 с.
8. Варенинова Ж. Б. Роль песни при обучении английскому произношению // Иностранные языки в школе. 1998. № 6. С. 65.
9. Василенко Л. Я. Формування лексичних навичок на початковому етапі навчання англійської мови в середній загальноосвітній школі: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. / Київський держ. Лінгвістичний ун-т. К., 1996. 24 с.
10. Використання пісень для навчання ІМ у початковій школі // І. мови. К., 2005, №3. С. 43.
11. Вишневський О. І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови. К. : Нова школа, 2019. 224 с.
12. Вишневський О. І. Довідник учителя іноземної мови. К. : Нова школа, 2018. 152 с.

13. Гаврилюк Н. М. Принципи навчання лексиці на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2015_41_53.
14. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика : учеб. пособие [для студентов лингв. унив-в и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений]. М. : Академия, 2007. 336 с.
15. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам. М. : АРТИГЛОССА, 2000. С. 55-107.
16. Гапонова С. В. Сучасні методи викладання іноземних мов за рубежом // Іноземні мови. 2008. №1. С. 24-31.
17. Гебель С. Ф. Использование песни на уроках иностранного языка // Иностранные языки в школе. 2009. № 5. С. 28-31.
18. Глечиків В. І. Про роботу з лексикою на уроках англійської мови // Іноземні мови. 2015. №5. С. 20-24.
19. Гордеева А. Й., Кулик С. Й. Формування англомовної лексичної компетентності молодших школярів з використанням карт пам'яті // Іноземні мови. 2013. Вип. 2(74). С. 13-19.
20. Державний стандарт початкової загальної освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
21. Десяцька Н. В. Віршовано-пісенні матеріали як засіб підвищення ефективності навчання учнів початкової школи // Перспективы развития науки. Гданськ, 2012. С. 83-86.
22. Доценко І., Євчук О. Fun with rhymes. Римівки, вірші, пісні. 2 клас. Тернопіль : Підручники і посібники. 2004. 95 с.
23. Дьяченко Н. П. Стихи, рифмовки и песни как средство повышения эффективности урока английского языка // Педагогический вестник. 2004. №3. С. 30-33.
24. Европейский языковой портфель / Под ред. В. В. Сафоновой. М. : Еврошкола 2018. С. 30-42.

25. Захарченко А. О. Особливості організації навчання англійської мови на ранньому етапі // Англійська мова у початковій школі. 2008. № 1 (38). С. 28-31.
26. Зубенко Т. В. Комунікативний підхід до навчання іноземної мови учнів початкової школи. Миколаїв : МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2006. 120 с.
27. Казачінер О. С. Формування лексичних навичок в учнів 1-го класу // Англійська мова та література. 2008. №3. С. 2-3.
28. Карпенко О. Вивчення іноземної мови через пісню і музику // Англійська мова і література. 2004. №12. С. 2-4.
29. Кирпичникова Е. П. Роль музыки и песен в изучении английского языка // Иностр. языки в школе. 2010. № 5. С. 45-48.
30. Коваленко-Буданська О. В. Засоби навчання англ. мови на молодш. етапі // Англ. мова та л-ра. 2005. №71. С. 8-9.
31. Коломінова О. О. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі : методичний матеріал // Іноземні мови. 2010. № 2. С. 40-47.
32. Коломінова О. О. Формування англомовної лексичної компетенції у молодших школярів // Іноземні мови. 2005. №2. С. 48-51.
33. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
34. Лосева С. В. Англійський у римах. К. : Новина, 2005. 136 с.
35. Маклакова Н. Эстетическое воспитание учащихся в процессе преподавания иностранных языков // Эстетическое воспитание в школе. Казань, 2011. С.118-124.
36. Маслыко Е. А. Настольная книга преподавателя иностранного языка. Справочное пособие / Е. А. Маслыко. – Минск: Высшая школа, 2002. 445 с.
37. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
38. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Котенко, А. В. Соломаха [та ін.]. К. : Київ. ун-т

ім. Б. Грінченка, 2013. 356 с.

39. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / [Ніколаєва С. Ю., Бігіч О. Б., Бражник Н. О. та ін.]. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
40. Михайлова Е. А. Работа над песней на уроке английского языка // Иностранные языки в школе. 2016. № 1. С. 37-39.
41. Нестандартные уроки английского языка в школе / [А. С. Любченко и др.] ; под общ. ред. С. Н. Смоленского. Ростов-на-Дону. : Феникс, 2007. 301 с.
42. Нехорошева А. В. Rhyme your English : сборник стихов, рифмовок и песен на английском языке : практ. пос. М. : АРКТИ, 2006. 80 с.
43. Никитенко З. Н. Аутентичные песни как один из элементов национально-культурного компонента содержания обучения иностранному языку на начальном этапе // Иностранный язык в школе. 2006. №4. С. 17.
44. Никитенко З. Н. Технология обучения лексике в курсе английского языка для детей 6-ти лет в 1 классе средней школы // ИЯШ. 2010. №4. С. 52-59.
45. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. К. : Ленвіт, 2009. 231 с.
46. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. К. : Ленвіт, 2008. 285 с.
47. Орехова И. А. Формирование лингвокультурной компетенции в процессе обучения иностранному языку // Иностранные языки в школе. 2005. №5. С. 28-30.
48. Освітні технології: Навчально-методичний посібник // За ред. О. М. Пехоти. К. : А.С.К., 2001. С. 63.
49. Пащенко Л. Праздник английской фольклорной поэзии // English (ПС). 2004. №10. С.17-18.
50. Труханова Т.Н. Обучение лексике английского языка в IV классе // Иностр. яз. в школе. 2008. №3. С. 29-31.
51. Редько В. Молодші школярі... Які вони? Залежність ефективності навчання іноземних мов учнів початкової школи від їхніх вікових

- особливостей // Іноземні мови у навчальних закладах. К., 2003. №1. С. 22.
52. Римування на уроці англійської мови у початковій школі // Англ. мова та л-ра. 2004. №16. С. 2-5.
53. Рогова Г. В. Методика обучения английскому языку на начальном этапе и в средней школе : пособие для учителя. М. : Просвещение, 2010. 224 с.
54. Рогова Г. В., Верещагина И. Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в общеобразовательных учреждениях. М. : Просвещение, 2008. С. 151-160.
55. Роль пісні на уроках англійської мови в початкових класах // URL: <http://teacherjournal.com.ua/shkola/anglijska-mova-v-pochatkovij-shkoli/28891-rol-psn-na-urokax-anglijsko-movi-v-pochatkovix-klasax> (дата звернення: 17.04.2020).
56. Савченко І. П. Вірші та пісні на уроках англійської мови в початковій школі // Англ. мова та л-ра. 2014. 311. С. 5-7.
57. Синькевич Г. Песня на уроке английского языка // Иностранные языки в школе. 2012. №1. С. 50-53.
58. Стом О. Пісні на уроках англійської мови // Англійська мова і література. 2004. №36. С. 5-7.
59. Сучасний урок: традиційні та інноваційні підходи / Укл. О. О. Байназарова, І. В. Капустін, З. В. Рябова, Л. Д. Покроєва, С. Б. Ставицький; За заг. ред. Л. Д. Покроєвої. Харків : ХОНМІБО, 2006. 28 с.
60. Тимчук К. First steps. Збірка віршів та римівок англійською мовою. К. : Мандрівець, 2008. 32 с.
61. Харчук А. В. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови // Наукове видання Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2013. № 12 (271). С. 14-15.
62. Шаповал С. Вивчаємо англійську. Формування інтересу до занять з англійської мови // English (ПС). 2004. №46. С. 1-8.
63. Шацкий В. Н., Коростелев В. С. Методика функционального формирования лексических навыков говорения // Коммуникативность

- обучения – в практику школы. М. : Просвещение, 2005. С. 46-54.
64. Шелест Л. Організація проектної роботи через драматизацію на різних етапах навчання / Л. Шелест // Англійська мова та література. №5. X., 2009. С.11-17.
65. Якобсон П. М. Психологія почуттів і мотивацій [Текст] / М. : НПО «Модек», 2008. 304 с.
66. Carolyn Graham. GramMarchants: More Jazz Chants. USA : Oxford University Press, 2003.
67. Carolyn Graham. Jazz Chants Old and New. USA : Oxford University Press, 2000.
68. Developing Young Learners Skills / упорядн. : Т. Свиридчук, Н. Колодько, О. Кудінова, Л. Мосійчук та ін. Луцьк : ПП В. П. Іванюка, 2005.
69. English grammar songs. Електронний ресурс. URL: http://tonail.com/grammar_songs_checklist/
70. What is the Communicative Approach? URL: <http://www.escp.org/approach.html#anchor/>